Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale
Ministarstvo Rada i Socijalne Zastite – Ministry of Llabour and Social Welfare

Nr.Prot: Broj Prot: Prot.No: 276
Data: Datum: Date: 01, 11, 2010
Prishtinë-Pristina-Prishtina

UDHËZIM ADMINISTRATIV NR. 13/2010 PËR OFRIMIN E SHËRBIMEVE NË KOMUNITET-SHTËPI PËR PERSONA ME AFTËSI TË KUFIZUARA MENDORE,NGECJE NË ZHVILLIM MENDOR

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO Br.13 /2010 ZA PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI-DOMU ZA OSOBE SA OGRANIČENIM MENTALNIM SPOSOBNOSTIMA,ZASTOJ U MENTALNOM RAZVOJU

ADMINISTRATION INSTRUCTION NR.13/2010 ADMINISTRATIVE INSTRUCTION FOR PROVISION OF SERVICES IN COMMUNITY-HOME FOR PERSONS WITH DISABILITIES MENTAL-DELAY IN MENTAL DEVELOPMENT

Ministri i Punës dhe Mirëqenies Sociale

Në përputhje me nenin 1 paragrafi 1.3 pika (d) të Rregullores nr. 2001/19 mbi Degën e Ekzekutivit të Institucioneve të Përkohshme të Vetëqeverisjes në Kosovë;

Duke u mbështetur në nenin 1 pika 1.4 dhe neni 6 pika 6.7 (a) dhe (b) të Ligjit nr. 02/L-17 për Shërbime Sociale dhe Familjare;

Nxjerr:

UDHËZIMIN ADMINISTRATIV
NR.13 /2010
PËR
OFRIMIN E SHËRBIMEVE NË KOMUNITET-SHTËPI PËR PERSONA ME AFTËSI TË KUFIZUARA MENDORE, NGECJE NË ZHVILLIM MENDOR

Ministar Rada i Socijalne Zaštite,

U Skladu sa članom 1 stav 1.3 tačka (d)Pravilnika br.2001/19 o Branši Privremenih Institucija na Kosovu :

Na osnovu Člana 1 tačka 1.4 i članu 6 tačka 6.7 (a) i (b) Zakona o Socijalnim i Porodičnim Uslugama Br.02/Z-17;

Donosi ovo:

ADMINISTRATIVNO UPUTSTVO
BR.13/2010
ZA
PRUŽANJE USLUGA U ZAJEDNICI-DOMU ZA OSOBE MENTALNIM OGRANIČENIM SPOSOBNOSTIMA, ZASTOJ U MENTALNOM RAZVOJU

Minister of Labour and Social Welfare

In accordance with Article 1, paragraph 1.3, item (d) of Regulation no. 2001/19 on the Executive Branch of Provisional Institutions of Self-Government;

Relying on Article 1 paragraph 1.4 and Article 6, paragraph 6.7 (a) and (b) of Law no. 02/L-17 for Social and Family Services;

Issue:

ADMINISTRATIVE INSTRUCTION
NR. 13/2010
FOR
PROVISION OF SERVICES IN COMMUNITY-HOME FOR PERSONS WITH DISABILITIES MENTAL-DELAY IN MENTAL DEVELOPMENT

Neni 1 **Qëllimi i Udhëzimit Administrativ**	**Član 1** **Cilj Administrativnog Uputstva**	**Article 1** **The purpose of the Administrative**
Ky Udhëzim Administrativ rregullon fushëveprimin në sferën e ofrimit të shërbimeve, përkujdesjes sociale në komunitet-shtëpi, për persona me aftësi të kufizuara mendore (ngecje në zhvillim mendor)fizik dhe të kombinuara .	Ovo Administrativno Uputstvo reguliše obim u oblasti pružanja usluga,socijalnog zbrinjavanja u zajednici-domu, za osobe mentalnim ograničenih sposobnosti,sa (zastojem u mentalnom razvoju)fizičkim i kombinovanim.	This Administrative Instruction governing jurisdiction in the area of service delivery, community-social care home for persons with mental disabilities (mental development delay), physical and combined.
Neni 2 **Përkufizimet e termave**	**Član 2** **Definisanje termova**	**Article 2** **Definitions of terms**
1. Me qëllim të interpretimit të saktë, shprehjet e përdorura në këtë Udhëzim, kanë këtë kuptim:	1. Sa ciljem pravilnog tumačenja ,upotrebljeni izrazi u ovom Uputstvu, imaju ovo značenje:	1. In order to correct interpretation of terms used in this Instruction have the following meanings:
1.1. **Me shërbime, përkujdesje sociale**, kuptojmë një aktivitet apo një numër aktivitetesh që ofrohen në të mirë të personave me aftësi të kufizuara mendore (ngecje në zhvillim mendor),fizike dhe të kombinuara;	1.1. **Sa uslugama, socijalno staranje**, podrazumevamo jednu aktivnost ili brojne aktivnosti, koja se nude na dobro, osobama sa ograničenim sposobnostima(zastoj u mentalnom razvoju), fizičkim i kombinovanim;	1.1. **With services, social care,** understand an activity or a number of activities on offer at the best of people with mental disabilities (delay in mental development), physical and combined;
1.2. **Sëmundje/pa aftësi** do të thotë një gjendje e pafavorshme shëndetësore e cila ka ekzistuar nga lindja (për rastet me ngecje në zhvillimin mendor) apo aftësi të kufizuar (fizike), të paraqitura gjatë jetës, ku si pasoj, personi është i varur nga ndihma dhe kujdesi	1.2. **Nesposobna bolest** /podrazumeva jedno zdravstveno stanje koje postoji od rođenja (za slučajeve sa kašnjenjem u mentalnom razvoju)ili ograničenu sposobnost (fizičku),pojavljene tokom života,gde kao posledica ,osoba je zavisna od pomoći i	1.2. **Illness / disability**, means an adverse health condition which has existed from birth (for cases with delay in mental development) or physical disabilities made during life, where as a result, the person is dependent on the help and care another

i personit tjetër;	staranje od druge osobe;	person;
1.3. **Shtëpia e shfrytëzuesit të shërbimit**, do të thotë vendi ku personi në gjendje të nevojës jeton- banon, e cila mund të jetë e vetë personi, i familjes gjegjësisht e të afërmve të tij;	1.3. **Dom korisnika usluga** ,podrazumeva mesto gde osoba u potrebnom stanju živi-stanuje ,koja može biti sama osoba,od porodice odnosno njegovih bližnjih;	1.3. **House service users,** meaning the place where the person resides in the state of need, which may be the person, family namely his relatives;
1.4. **Plani i përkujdesjes për ofrimin e shërbimeve të kujdesit social** nënkupton vlerësimin dhe caktimin e nevojave të shfrytëzuesit të këtij shërbimi nga ofruesit e shërbimeve sociale;	1.4. **Plan zbrinjavanja za pružanje** usluga socijalnog staranja podrazumeva procenu i određivanje potrebe korisnika ove usluge od nudioca socijalnih usluga;	1.4. **Care plan for the provision of social care services,** means assessing and determining the needs of users of the service providers of social services;
1.5. **Përfitues të shërbimeve në komunitet-shtëpi**, janë personat me aftësi të kufizuar mendore (ngecje në zhvillimin mendor), fizike dhe të kombinuara , të cilët jetojnë të vetëm, kanë anëtarë të ngushtë të familjes, por për arsye të ndryshme janë të penguar të ofrojnë përkujdesje për anëtarin e familjes në gjendje të nevojës sociale;	1.5. **Primalaci usluga u zajednici-domu**, su osobe sa ograničenim mentalnim sposobnostima (zastoj u mentalnom razvoju)fizičke i kombinovane,koji žive sami,imaju uže članove porodice,ali zbog raznih opravdanja su privedeni pružiti zbrinjavanje za člana porodice u stanju socijalne potrebe ;	1.5. **Beneficiaries of community services in-house**, are persons with mental disabilities (mental development delay), and combined physical, living alone, have close family members, but for different reasons are prevented from offering care for family member able to appropriate social
1.6. **Ekipi mobil për ofrim të shërbim**eve është ekip profesional i shtëpisë në komunitet,organizatave jo qeveritare (OJQ-ve), në përbërje të të cilit duhet të jenë : punëtori social i institucionit (shtëpisë së komunitetit) apo i sektorit joqeveritar,tekniku dhe ndihmës tekniku	1.6. **Mobilna ekipa za pružanje usluga** je profesionalna ekipa u domu -zajednice, nevladine organizacije (NO-je),u sastavu kojem trebaju biti:socijalni radnik institucije(domu zajednice)ili nevladinog sektora ,tehničara i medicinskog tehničkog pomoćnika;	1.6. **Mobile team to provide professional** services is the home team in the community, nongovernmental organizations (NGOs), in whose composition must be: the social worker of the institution (home community) or the NGO sector, medical technician and

medicinal;		assistant technician ;
1.7. **OJQ- ja** është organizatë joqeveritare e licencuar nga institucionet përkatëse dhe përmes kuadrit profesional ofron shërbime për përfituesit e shërbimeve në komunitet-shtëpi;	1.7. **NVO-ja,** je nevladina organizacija licencirana od nadležne institucije i kroz profesionalnog kadra nudi usluge za korisnike usluga u zajednici-domu;	1.7. **NGO,** nongovernmental organization is licensed by the relevant institutions and through professional staff provides services to beneficiaries of community service in-house;
1.8. **Shtëpia në komunitetit** është një objekt me kapacitet prej 10 shtretërve, ku ofrohen shërbime dhe përkujdesje 24 orëshe për personat me aftësi të kufizuara mendore të regjionit ku është e vendosur shtëpia;	1.8. **Dom u zajednicu,** je jedan objekat sa kapacitetom od 10 ležajeva ,gde se nude 24-satne usluge i zbrinjavanje za osobe sa ograničenim mentalnim sposobnostima regijonu gde se nalazi kuća;	1.8. **Community House** is a facility with a capacity of 10 beds, which provide 24 hour services and care for persons with mental disabilities in the region where is located the house;
1.9. **Qendrat ditore** ,ofrojnë shërbime dhe përkujdesje gjatë ditës për personat me aftësi të kufizuar mendore (ngecje në zhvillimin mendor),personat me aftësi të kufizuar fizike dhe me aftësi të kufizuara të kombinuara.	1.9. **Dnevni centri**, nude usluge i zbrinjavanje tokom dana za osobe sa ograničenim mentalnim sposobnostima (zastoj u mentalnom razvoju),osobe sa fizičkim i kombiniranim ograničenosti.	1.9. **Day care centers** provide services and day care for people with mental disabilities (mental development delay), people with physical disabilities and disabilities combined.
1.20. **QPS** nënkupton Qendrën për Punë Sociale .	1.20. **CSR-** podrazumeva Centra za Socijalni Rad.	1.20. **CSW** means Central for Socil Work.
Neni 3 **Shërbimet në komunitet-shtëpi**	**Član 3** **Usluge u domu-zajednice**	**Article3** **Services in-house community**
1. 1. Shërbimet në komunitet –shtëpi, ofrohen për personat të cilët janë pa përkujdesje	1. Usluge u domu-zajednice ,pružaju se za stare osobe koje su bez porodičnog staranja i	1. Community-home services are offered to persons who are without family care and

familjare dhe raste sociale por që në mungesë të kapaciteteve në institucione-shtëpi të komunitetit në regjion, këto shërbime ofrohen në vendin ku jeton klienti.	koji, su socijalni slučajevi ,ali u nedostatku kapaciteta u insitucijama –zajednice u regijonu,ove usluge pružaju se u mestu gde živi kljient.	social occasions but in the absence of capacity in community homes in the region concerned, these services are offered in the country where the customer lives.
2. Ofrimi i shërbimeve në komunitet-shtëpi, bëhet edhe për personat me aftësi të kufizuar (ngecje në zhvillimin mendor), si dhe për personat tjerë me aftësi të kufizuar fizike apo të kombinuara të cilët kanë aplikuar në qendër për pune sociale, për marrje të shërbimeve (përkujdesje) dhe nuk janë raste sociale	2. Pružanje usluga u zajednici –domu, obavlja se i za osobe sa ograničenim sposobnostima (zastoj u mentalnom razvoju)kao i za druge osobe koje su aplicirali u centru za socijalni rad za primanje usluga (staranje)a nisu socijalni slučajevi.	2. Offering services in the community-house, made to people with disabilities with delay in mental development, and other persons with physical disabilities or who have applied combined at the Center for Social Work, to obtain services (care) and are not social occasions.
3. Shërbimet ofrohen për të dy rastet edhe përmes qëndrimit ditor në shtëpitë e komunitetit apo në qendrat me qëndrim ditor;	3. Usluge se obavljaju za oba dva slučaja kroz dnevnog boravka u domu zajednice ili u centrima sa dnevnim boravkom .	3. Services are provided for both the day and through residence in homes or community centers, day stay.
4. Kërkuesi i shërbimeve konform këtij Udhëzimi Administrativ duhet të jetë banor i Kosovës.	4. Zahtevac usluga u skladu sa ovim Administrativnim Uputstvom treba biti stanovnik Kosova.	4. Service applicant according to this Instruction must be a resident of Kosovo.
Neni 4 **Llojet e shërbimeve që ofrohen në shtëpi**	**Član 4** **Vrste usluga koja se pružaju u domu**	**Article4** **Types of services offered in community-home**
1. Personi me aftësi të kufizuar mendore-ngecje në zhvillimin mendor,aftësi të kufizuar fizike dhe të kombinuara në gjendje të	1. Osoba sa ograničenim sposobnostima ,zastoju u mentalnom stanju ,fizičke ograničene sposobnosti i kombinovanim u	1. A person with mental disabilities, physical disabilities and combined in appropriate condition, which is positively evaluated by

nevojës, që është vlerësuar pozitivisht nga QPS-ja, për ofrimin e shërbimeve varësisht nga nevojat që i ka, mund t'i marr këto shërbime nga ekipi mobil i shtëpive të komunitetit apo nga OJQ-të –sektori joqeveritar:	potrebnom stanju koja je procenjena pozitivno od strane CSR-ad za pružanje usluga,zavisi od potreba koje ih ima može primati ove usluge od mobilnog ekipa doma zajednice ili od NO-je -nevladini sektor:	the CSW, to provide services according to the needs it has, can take the team mobile homes or community by NGOs, the following services:
1.1. Mirëmbajtjen e hapësirës -ambientit ku jeton klienti;	1.1. Održavanje prostora –ambienta gde živi klijent;	0.0. Maintenance of space - the environment where the customer lives;
1.2. Përgatitjen e ushqimit në përputhshmëri me rekomandimet e mjekut;	1.2. Pripremu hrane u skladu sa preporukama lekara;	1.2.Food preparation in accordance with the recommendations of the doctor;
0.2. Mbajtjen në nivel të duhur të higjienës personale të klientit;	1.3. Održavanje u odgovarajućem nivou lične higijene klijenata;	1.3. Maintaining the appropriate level of client's personal hygiene;
1.4. Pastrimin dhe hekurosjen e rrobave;	1.4. Čišćenje i peglanje odeće ;	1.4.Cleaning and ironing of clothes;
1.5. Përshtatjen dhe realizimin e veshmbathjes;	1.5. Prilagođavanje i realizaciju oblaćenja i obuvanja ;	1.5. Adaptation and implementation of clothes;
1.6. Blerjen e gjësendeve të nevojshme dhe të kërkuara nga klienti (me para të klientit);	1.6. Kupovinu potrebne i zahtevane stvari (sa novcem klijenta);	1.6. Purchase of items needed and requested by the client (the client money) ;
1.7. Realizimin e programeve rekreative në të mirë të klientit dhe shërbimeve tjera sipas nevojës;	1.7. Realizaciju rekreativnih programa na dobro klijenta i druge usluge po potrebi;	1.7. Realization of recreational programs for the benefit of clients and other services under necessary ;
1.8. Ofrimin dhe kujdesin gjatë dhënies së terapisë (barnave);	1.8. Pružanje i negu tokom davanja terapije(lekova);	1.8. Care provision and the provision of therapy (drugs) ;

1.9. Dhënien e barnave sipas rekomandimeve të mjekut duke respektuar kohën dhe dozën. 2. Për shfrytëzuesit e shërbimeve përmes qëndrimit ditor(në qendrat ditore) ofrohen shërbime të ndryshme varësisht nga nevojat e klientëve,shërbime këto të ngjashme si për shfrytëzuesit e shërbimeve të shtëpisë së komunitetit që janë nën përkujdesje 24 orë. **Neni 5** **Roli i Qendrës për Punë Sociale (QPS)** 1.QPS-ja (menaxheri i rastit) është i obliguar të vlerësoj rrethanat ku jeton klienti (përfituesi i shërbimeve, me aftësi të kufizuara mendore, me aftësi të kufizuara fizike apo të kombinuara) dhe në bazë të përshkrimit të gjendjes në teren (shtëpi) përcaktohet për format e ofrimit të shërbimeve në shtëpi të shfrytëzuesit të shërbimeve , në shtëpi të komunitetit apo në qendrën ditore përmes qëndrimit ditor. 2. QPS-ja (menaxheri i rastit) pasi që e vlerëson se qytetarit të komunës së tyre duhet ofruar shërbime në komunitet-shtëpi, e	1.9.Davanje lekova prema preporuci lekara poštujući vreme i dozu . 2. Za korisnike usluga kroz dnevnog boravka (u centrima boravka), pružaju se razne usluge zavisi od potrebe klijenata ,ove usluge slične kao za korisnike usluga u domu u zajednici koji su pod 24 satnim staranjem. **Član 5** **Uloga Centra za Socijalni Rad (CSR)** 1. CSR-ad (menandžer slučaja), je obavezan da proceni okolnosti gde živi klijenat(primalac usluga),sa ograničenim mentalnim sposobnostima sa fizičkim ili kombinovanimograničenim sposobnostima)i na osnovu opisa situacije na terenu (domu) određuje se za načine pružanja usluga u domu, korisnika usluga, u domu zajednice ili u dnevnom centru kroz dnevni boravak. 2. CSR-ad (menandžer slučaja), nakon što procenjuje da građanu njegove opštine treba se pružiti usluge u domu -zajednice,treba	1.9.Provision of drugs under a doctor's recommendations respecting the time and dose. 2. For users of services through day stay (in day care centers), offer different services depending on the needs of customers, similar services such as home users of community services who are under 24 hour care. **Article5** **The role of the Centre for Social Labour(CSL)** 1. CSL (case manager) is obliged to assess the circumstances where the client lives (the recipient of services with mental disabilities, physical or combined) and based on the description of the situation on the ground (home) determine the forms of delivery services, home users of services, community home or day center through day stay. 2. CSL (case manager) as citizens assess their municipality must provide community services in-house, the subject completes and

kompleton lëndën dhe e dorëzon në DMS/ DPI.	kompletirati predmet i dostaviti u DSZ/DIZ .	submits the DSW / DPI.
3. Lënda duhet t'i posedojë këto dokumente:	3. Predmet treba sadržiti ove dokumente :	3. The course should possess the following documents:
3.1. Kërkesa e personit në gjendje të nevojës e cila është bërë për marrje të shërbimeve;	3.1. Zahtev osobe u potrebnom stanju,koje je obavljeno za primanje usluga;	3.1. Demand condition required the person who is made to obtain service;
3.2. Letërnjoftimi apo dokument tjetër identifikues;	3.2. Lična karta ili neki drugi dokumenat identifikacije;	3.2. ID card or other identification document;
3.3. Raportin mjekësor me diagnozë të çart, të aprovuar së paku nga tre specialist të repartit të psikiatrisë apo specialist tjerë varësisht nga lloji i pa aftësisë;	3.3. Lekarski nalaz sa jasnom dijagnozom , koji je odobren najmanje od tri specijalista odelenja psihijatrije ili drugih specijalista zavisno od vrste nesposobnosti;	3.3. Medical report with a clear diagnosis approved at least three psychiatric department specialists or other specialists, depending on the type of disability;
3.4. Dëshmi mbi gjendjen ekonomike;	3.4. Dokaz o ekonomskom stanju ;	3.4. Evidence of the economic situation ;
3.5. Dëshmi mbi gjendjen familjare;	3.5. Dokaz o porodičnom stanju,i	3.5. Evidence of family status;
3.6. Anamneza sociale.	3.6. Socijalnu anamnezu.	3.6 Social history;
3.7. Për rastet që konstatohet nga ekspertet mjekësor se klientët kanë diagnozë aftësi e kufizuar mendore(ngecje në zhvillimin mendor) domosdoshmërisht me rrugë ligjore duhet t'i caktohet kujdestari ligjor dhe tu hiqet zotësia e veprimit.	3.7. Za slučajeve utvrđene od lekarskih eksperta da klijenti imaju dijagnozu ograničene mentalne ometenosti (zastoj u mentalnom razvoju)neophodno sa pravnim putem treba da mu se uspostavi zakonski staratelj i da mu se ukloni moć sposobnosti, delovanja .	3.7. For cases determined by medical experts that clients have to diagnose mental disabilities (mental development delay), not necessarily in a legal way should be appointed legal guardian and to remove the ability to act.

Neni 6 **Roli i DMS-së /DPI-së**	**Član 6** **Uloga DSZ-te /DIS**	**Article 6** **The role of the DSW / DPI's**
1.Komisioni profesional në përbërje nga: një zyrtar i DMS-së, mjeku i ISSH-së, dhe një përfaqësues nga QPS-ja komunale që e parashtron kërkesën. Pas shqyrtimit të kërkesës së QPS-së, për ofrimin e shërbimeve në komunitet–shtëpi,komisioni i rekomandon QPS-së që të nxjerrë aktvendim në përputhshmëri me rekomandimet e dhëna prej tij .	1.Profesionalna komisija u sastavu od:zvaničnika Departmana Socijalne Zaštite lekara SIŠ-je, i jednog predstavnika opštinskog CSR-da,koji podnosi zahtev.Nakon razmatranja zahteva CSR-da, za pružanje usluga u domu –zajednice,komisija preporučuje CSR-du, da donosi rešenje u skladu sa datim preporukama od njegove strane.	1. The Commission is composed of professional: an officer's DSW, ISS doctor, and a representative from the municipal CSL submit the request. After reviewing the request of the CSL to provide services in-house community, the commission recommends that the CSL issued a ruling in accordance with the recommendations given.
Neni 7 **Ofruesit e shërbimeve sociale**	**Član 7** **Pružioci socijalnih usluga**	**Article 7** **Social service providers**
1. Kur vendimi është i plotfuqishëm atëherë nëpunësi i shërbimeve sociale (menaxheri i rastit) harton planin e dakorduar të punës, me të gjitha nevojat ,për përfituesin e shërbimeve të cilit do t'i ofrohen shërbimet në komunitet-shtëpi,shtëpi të komunitetit apo në qendrën ditore.	1. Kada je odluga konačna ,onda službenik socijalnih usluga (menandžer slučaja)sastavlja dakordiran plan rada, sa svim potrebama za primaoca usluga koja će mu biti ponuđena u domu- zajednice ili u dnevnom centru.	1. When the decision is final then social services employee (case manager) compiles detailed work plan agreed with all needs, to recipients whose services will be provided in community-home services, home or community the day center.
2. Në regjionet ku shërbimet në komunitet janë të shtrira përmes shtëpive të komunitetit, shërbimet në shtëpinë e përfituesit të shërbimeve, ofrohen nga stafi i këtyre shtëpive (ekipit mobil).	2. U regijonima gde se prostiru usluge u zajednici,kroz domovima zajednice usluge u kuću primaoca usluga,pružaju se od osoblja kadara ovih domova(mobilne ekipe) .	2. In regions where community services are extended through community homes, home services the beneficiary of services provided by staff of these homes (mobile team).

3. Ekipi mobil është i obliguar që shërbimet në shtëpi të përfituesit të shërbimeve t'i ofroj duke u bazuar në planin e përkujdesjes të hartuar paraprakisht nga menaxheri i rastit.	3. Mobilna ekipa je obavezna da ,usluge u kuću primaoca usluga,pružati na osnovu plana staranja predhodno sastavljenog od menandžera slučaja.	3. The team is obliged to mobile home services to recipients of services to offer based on the care plan drawn up in advance by the case manager.
4. Ekipi mobil për ofrimin e këtyre shërbimeve është në përbërje të: punëtorit social të institucionit apo të OJQ-së, menaxherit të ofruesit të sektorit jo qeveritar,ndihmësit teknik medicinal dhe ndihmësit mjekësor.	4. Mobilna ekipa za pružanje ovih usluga je u sastavu ,od:socijalnog radnika institucije ili NO-je menadžera pružioca nevladinog sektora, tehničnog pomoćnika i lekarskog pomoćnika.	4. Mobile team for providing these services is composed of: social worker to an institution or NGO, manager of the NGO sector providers, medical technical assistants and medical assistants.
5. Stafi i rregullt punonjës në shtëpi të komunitetit,i ofrojnë shërbimet e nevojshme shfrytëzuesit të shërbimeve që qëndrojnë në këto shtëpi gjatë ditës.	5. Redovni radni kadar u domu zajednice, pruža potrebne usluge korisniku ovih usluga koji borave u ovim domovima tokom dana.	5. Regular staff employees in the homes of the community, provide necessary services to service users who stay in these houses during the day.
6. Shërbimet në komunitet mund të ofrohen edhe përmes kontraktimit të ofruesve nga sektori jo qeveritar.	6. Usluge u zajednici mogu se pružiti i kroz ugovaranje nudioca od strane nevladinog sektora.	6. Community services may be provided through contracted providers from the NGO sector.
7. Ofruesit e shërbimeve sociale dhe familjare duhet të jenë të licencuara nga institucionet përkatëse.	7. Pružioci socijalnih i porodičnih usluga treba biti licencirani od dotičnih institucija.	7. Social service providers and family must be licensed by the respective institutions.
8. Në rastet kur përfituesi i shërbimeve posedon patundshmëri apo asete tjera financiare dhe materiale, atëherë komuna do të lidh një marrëveshje me përfituesin e shërbimeve.	8. U slučajevima kad primaoc usluga poseduje nekretninu ili drugih finansijskih i materijalnih aseta,tada opština će sklopiti jedan sporazum sa korisnikom usluga.	8. In cases where the recipient of the services owns real estate or other financial assets and materials, then the municipality will enter into an agreement with the beneficiary of services.

9. Përfituesit e shërbimeve të cilët kanë mundësi për blerjen e këtyre shërbimeve, duhet të bëjnë marrëveshje me ofruesin publik apo me sektorin joqeveritar të ofrimit të këtyre shërbimeve. 10. Niveli i kompensimit për këto shërbime do të jetë i caktuar varësisht nga numri dhe llojet e shërbimeve qe duhet t'i ofrohen ofruesit të shërbimeve. 11. Ofruesi i shërbimeve në shtëpi, në të mirë të personave më aftësi të kufizuar mendore dhe të kombinuara, duhet ta menaxhoj punën e tij në atë mënyrë që përfituesi i shërbimeve të qëndroj dhe jetoj në shtëpi dinjitetshëm. 12. Ofruesit e shërbimeve në shtëpi duhet t'i ruajnë dosjet e shfrytëzuesit të këtyre shërbimeve si dhe duhet të raportojnë për gjendjen e klientit kur nga ata kërkohet zyrtarisht nga institucioni kompetent. 13. Kujdesi shtëpiak nga ofruesit e shërbimeve duhet të bëhet në mënyrë të kujdesshme, duke mos abuzuar me personalitetin e klientit. 14. Ofruesit e shërbimeve përkujdesjes duhet ta respektojnë privatësinë e plotë të klientit gjatë ofrimit të shërbimeve.	9. Dobitnici usluga koji imaju mogućnosti za kupovinu ovih usluga ,treba obaviti dogovor sa javnim nudiocom ili nevladinim sektorom o pružanju ovih usluga. 10. Nivo naknade za ove usluge će biti određen,zavisno od broja i vrste ovih usluga koje treba nuditi pružiocu ovih usluga. 11. Nudioc ovih usluga ,na dobro osoba sa ograničenim sposobnostima i kombiniranim ,treba menanžirati svoj posao na tom načinu da pridobitnik usluga boraviti i živeti u dostojanstvu u kuću. 12. Pružioci usluga u domu,treba očuvati dosije korisnika ovih usluga kao i treba izveštavati za stanje,kada se od njih zahteva službeno od nadležne institucije. 13. Kućna nega od nudioca usluga,treba se obaviti na pažljiv način tako da ne zloupotrebljavati ličnost klijenta. 14. Nudioci usluga zbrinjavanja treba ispoštovati potpunu privatnost klijenta tokom pružanja usluga.	9. Receivers of services who have the opportunity to purchase these services, you must make arrangements with the public provider or NGO sector to provide these services 10. The level of compensation for these services will be set depending on the number and types of services that must be provided with the service provider. 11. In the best of people with mental disabilities and combined, the service provider at home must manage its work so that the recipient of services to stay and live with dignity at home. 12. Home service providers must keep records of users of these services and must report to the client's situation when he asked officially by the competent institution. 13. Home care service providers must be done carefully, not abused client's personality. 14. Service providers must fully respect the privacy of client when providing services.

15. Ofruesit e shërbimeve në shtëpi më punën e tyre duhet të krijojnë ambient higjenik, me qëllim të ruajtjes së shëndetit të marrësit të shërbimeve, personave të tjerë dhe vetë ofruesit të shërbimeve.	15. Nudioci kućnih usluga ,sa njihovim radom trebaju stvarati higijenski ambijenat sa ciljem očuvanja zdravlja primaoca usluga ,drugih osoba i samog nudioca usluga .	15. Service providers at home on their work to create hygienic environment, in order to maintain the health of recipients of services, other persons and service providers themselves.
. **Neni 8** **Kualifikimet, njohuritë, shkathtësitë dhe aftësitë që duhet t'i posedojë punëtori, për ofrimin e shërbimeve në komunitet -shtëpi**	**Član 8** **Kvalifikacije,znanja,veštine i sposobnosti koje treba da ima radnik ,za pružanje usluga u domu–zajednice**	**Article8** **Qualifications, knowledge, skills and abilities that must possess workshops for providing services in-house community**
1. Ofruesit e shërbimeve në shtëpi për personat me aftësi të kufizuara mendore, fizike dhe të kombinuara duhet të posedojnë kualifikim superior, të mesëm(drejtimi i mjekësisë-teknik medicinal dhe duhet të jenë të licencuar,si dhe duhet t'i posedojnë këto karakteristika:	1. Pružioci usluga u domu za osobe sa ograničenim mentalnim sposobnostima treba posedovati visoku kivalifikaciju(srednju - medicinski –smer ,medicinski tehničar,kao i treba biti licenciran, kao i treba da poseduju ove karakteristike:	1. Home service providers for persons with mental disabilities, physical and combined must possess superior, middle (technical direction of medical-medical) must be licensed, and must possess the following characteristics:
1.1. Aftësi dhe shkathtësi të pastrimit të shtëpisë;	1.1. Sposobnosti i veštine čišćenja kuće :	1.1.Abilities and skills of cleaning the house;
1.2. Përgatitjes dhe servimit të ushqimit;	1.2. Pripreme i serviranje hrane;	1.2. Skills in food preparation and services;
1.3. Aftësi dhe shkathtësi për të mbajtur higjienën personale të klientit;	1.3. Sposobnosti i veštine održavanja lične higijene klijenta;	1.3. Ability and skills to the client's personal hygiene;
1.4. Shkathtësi të shkëlqyeshme të	1.4. Odlične veštine komuniciranja;	1.4. Excellent communication skills;

komunikimi ; 1.5. Shkathtësi të menaxhimit të stresit;	1.5. Veštine menandžiranja stresa;	1.5. Stress management skills;
1.6. Shkathtësi dhe aftësi të menaxhimit të kohës;	1.6. Veštine i sposobnosti menandžiranja vremena ;	1.6. Skills and time management skills;
1.7. Etikë të shëndosh të punës dhe	1.7. Zdravu radnu etiku , i	1.7. Sound work ethic, and
1.8. Të jetë fleksibil,të përshtatet lehtë dhe të jetë në gjendje të punojë efektshëm në situata të ndryshme.	1.8. Biti fleksibilan , lako se prilagoditi i biti u stanju da radi efikasno u raznim situacijama.	1.8. Be flexible, adapt easily and be able to work effectively in situations different.
Neni 9 **Lidhja e kontratës**	**Član 9** **Sklapanje ugovora**	**Article9** **Contract**
1. Pas mbarimit të të gjitha procedurave lidhur me njohjen e të drejtës së personit në gjendje të nevojës sociale, për t'i marr këto shërbime, duhet të lidhet kontratë në mes të individit, familjarit apo kujdestarit të klientëve,sektorit jo qeveritar dhe QPS-së kompetente.	1. Po završetku svih procedura koje vezane sa priznavanje prava osobe u stanju socijalne potrebe,da bi primio ove usluge treba sklopiti ugovor između pojedinca ,porodice ili staratelja klijenta, ili nevladinog sektora i nadležnog CSR-ad .	1. Upon completion of all procedures relating to recognition of the right of a person capable of social need, to get these services should be linked contract between the individual, family member or guardian of clients, NGO sector and competent CSL.
2. Kontrata duhet ti përfshij obligimet e të gjitha palëve që janë të ndërlidhura më ofrimin e këtyre shërbimeve.	2. Ugovor treba da obuhvati obaveze svih stranaka koje se odnose na pružanju ovih usluga.	2. The contract should include the obligations of all parties that are related to providing these services.

Neni 10 **E drejta e ankesës**	**Član 10** **Pravo na tužbu**	**Article10** **Right of Appeal**
1. Pala e pa kënaqur me vendimin e QPS-së, duhet ti drejtohet Komisionit të Ankesave të Shkallës së Dytë në DMS (në afat prej 15 ditësh nga momenti kur pala e merr vendimin).	1. Nezadovoljna stranka sa odlukom CSR-ad treba se obratiti Tužbenoj Komisiji Drugog Stepena u DSZ-te (u roku od petnaest dana od momenta kada stranka prima odluku).	1. A party not satisfied with the decision of the CSL, should be addressed to the Appeals Commission in the second degree-of DSW (within 15 days from the moment when the party makes the decision).
2. Pala e pa kënaqur me vendimin e Komisionit të Ankesave të Shkallës së Dytë mund të hapë kontest administartiv me padi në Gjykatën Supreme të Kosovës (në afat prej 30 ditësh).	2. Nezadovoljna stranka sa odlukom Komisije Drugog Stepena ,može pokrenuti administrativni spor sa tužbom u Vrhovnom Sudu Kosova (u roku od 30 dana).	2. A party not satisfied with the decision of the Appeals Committee of the second instance can open an administrative dispute with the suit in the Supreme Court (within 30 days).
Neni 11 **Hyrja në fuqi**	**Član 11** **Stupanje na snagu**	**Article 11** **Entry into force**
Ky Udhëzim Administrativ hyn në fuqi ditën e nënshkrimit nga Ministri i Punës dhe Mirëqenies Sociale.	Ovo Administrativno Uputstvo stupa na snagu dana potipisivanja od strane Ministra Rada i Socijalne Zaštite .	This Administrative Direction shall enter into force day on signature by the Minister of Labour and Social Welfare.
Nenad Rašić Ministri i MPMS-së	Nenad Rašić Ministar MRSZ-te	Nenad Rašić Minister MLSW
Prishtinë, Nëntor 2010	Priština , novembar 2010	Pristina, Novembar 2010